

Stuga, Djura (Leksands sn.), Dalarna

Dendrokronologisk undersökning

av Torbjörn Axelson, november 2011

Den 20 november fick jag sågade prov ur tre stockar, som sågats av i samband med flyttning av ett fönster i gamla stugan/bostadshuset på Djura Björkåkersvägen 28, [60° 36' 36.5" N, 15° 0' 0.2" E](#). Proven är alltså hämtade ur nedervåningens västvägg. Byggnaden angavs vara flyttad från Fors by, ca 1 km söder om Djura, möjligen på 1880-talet. Alla tre proven var från tätvuxna tallstockar av hög kvalitet. Två av proven kan dateras exakt till vintern 1861/62, medan det tredje endast utvecklat mikroringar under dess sista decennier före fällning varför dateringen för denna stock endast kan anges till efter 1854, men det finns knappast någon anledning att anta att den inte skulle vara samtida med de övriga stockarna.¹

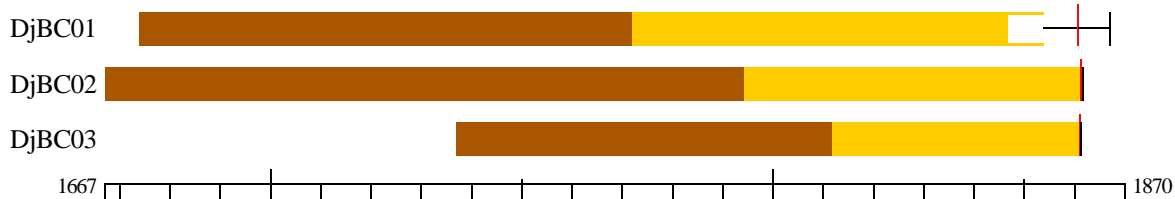
Årsringar kunde i de tre proven mätas för perioden 1667 - 1861², och korrelationsvärdena mot referenskurvorna var i två fall utomordentliga ($t > 8.5$) och i ett fall rimligt ($t > 5.5$).³

Avsaknaden av insektsgnag och splintblånad visar att stockarna barkades snart efter fällning och sprickornas fördelning till i huvudsak långdraget visar att detta - och därmed knutarna - gjordes innan virket torkat (alltså sannolikt våren 1862, kanske när ljuset återvänt och innan vårbruket börjat?). Stocksidorna bilades däremot efter att timmerstommen torkat, säkert i samband med upptimringen på dess avsedda plats.

Bilningen måste nämligen ske med stocken liggande "på rygg" (med långdraget upp), för att det inte ska bildas fickor, som fångar upp regnvatten. När färdigställandet skett vet vi inte, men tidigast samma höst, eller kanske något år senare.

Prov DjBC03. Notera avsaknaden av blånad och sprickornas koncentration till långdraget (urtaget på undersidan)

Virket tycks inte vara hämtat ur ett likåldrigt bestånd, utan antingen ur olika bestånd eller ur ett olikåldrigt.

Korrelationsvärden

Cybis CDendro, Algorithm: P2Yrs: Proportion of last two years growth (2,0,T)
Correlations between samples in DjBC0.fil and
SödraDal dated to 2005 with $\text{corr} \geq 0.47$ and with overlap ≥ 124
Results sorted according to decreasing correlation coefficient values.

	Corr	T- Test	Over lap	
all...	0.68	12.76	194	based on 4 members
DjBC02a	0.58	9.96	194	1667-1861 vk
DjBC02b	0.56	9.46	194	1667-1861 vk men yttersta otydliga
DjBC01a	0.56	8.75	173	1674-1847 +>7 (75 mätta splint)
DjBC03a	0.47	5.90	124	1737-1861 vk

Noter

- ¹ I DjBC01a (provet med största diametern) mättes ringar för 1674-1847 men ytterligare minst sju ringar kan konstateras i mikroskop. När ringbredden som här i stort sett sammanfaller med cellstorleken är det vanligt att det finns ett antal år utan synlig representation.
- ² prov nr 1: 1674-1847 (största), nr 2: 1667-1862, nr 3: 1737-1862 (det jag kapade själv). Märgen ligger 1-2 år innanför äldsta ring. Eftersom det är okänt hur högt upp på trädstammen proven är tagna tillkommer ett okänt antal ringar ner till tiden för trädets groddtid - fler för proven nr 2 och nr 3 än för nr 1. Träden var dock knappast likåldriga när de fälldes
- ³ Prop2yrs-normalisering. T-värden över 6.5 kan anses helt säkra för enstaka prover, medan värden över 5 daterar om provets kontext erbjuder kompletterande stöd för dateringen, vilket är fallet här. Se Axelson & Larsson: [What is a good TTest value](#)

Mätvärden

Ringbredd för varje prov och år angivna i 0.01 mm i Tucson-format med kommentarer

DjBC0 1 Djura		PISY									
DjBC0 2 Sweden		Pinus sylvestris		200m		6037N1460		1667		1861	
DjBC0 3 T. Axelson											
DjBC01a	1674	168	183	217	211	207	214				
DjBC01a	1680	258	343	257	181	140	142	207	164	119	127
DjBC01a	1690	106	145	161	203	144	133	128	117	84	55
DjBC01a	1700	45	57	82	89	81	131	172	152	73	54
DjBC01a	1710	69	79	94	75	110	132	103	56	43	81
DjBC01a	1720	101	112	124	112	101	138	76	97	107	102
DjBC01a	1730	96	94	109	105	86	61	64	76	82	74
DjBC01a	1740	65	48	61	58	66	57	52	84	90	88
DjBC01a	1750	161	109	173	184	153	169	138	128	86	91
DjBC01a	1760	78	82	77	92	106	99	114	103	77	73
DjBC01a	1770	54	42	65	58	41	44	71	76	79	68
DjBC01a	1780	59	49	64	51	47	59	72	57	34	43
DjBC01a	1790	35	62	57	50	66	42	46	54	42	41
DjBC01a	1800	20	32	28	24	24	34	35	32	31	37
DjBC01a	1810	42	34	26	28	20	17	27	20	22	29
DjBC01a	1820	19	26	22	23	21	20	17	27	28	23
DjBC01a	1830	17	17	13	18	28	14	14	14	10	7
DjBC01a	1840	8	7	13	16	13	9	10	14	999	
DjBC01a	####	+>7 (75 mätta splint)									
DjBC02a	1667	111	123	134							
DjBC02a	1670	143	158	106	123	127	96	113	90	96	96
DjBC02a	1680	105	122	118	120	98	108	95	68	51	71
DjBC02a	1690	71	84	61	60	69	67	66	52	50	52
DjBC02a	1700	72	66	72	67	62	56	55	48	24	28
DjBC02a	1710	41	46	49	44	37	40	33	40	47	38
DjBC02a	1720	56	43	53	58	49	54	28	50	60	69
DjBC02a	1730	70	82	77	85	63	36	37	54	64	61
DjBC02a	1740	44	36	51	37	42	32	31	40	57	59
DjBC02a	1750	73	67	89	90	58	60	60	63	60	75
DjBC02a	1760	62	63	46	60	69	69	70	60	37	39
DjBC02a	1770	25	28	33	34	29	29	40	51	56	49
DjBC02a	1780	57	49	48	40	50	50	51	44	26	20
DjBC02a	1790	25	46	40	34	33	33	19	23	21	27
DjBC02a	1800	14	22	26	19	33	28	23	25	23	25
DjBC02a	1810	27	18	17	19	14	14	22	22	27	33
DjBC02a	1820	33	32	38	41	38	26	49	34	35	35
DjBC02a	1830	40	27	26	32	44	40	43	43	49	35
DjBC02a	1840	26	26	70	85	108	83	91	52	47	35
DjBC02a	1850	64	64	33	28	60	94	101	77	52	34
DjBC02a	1860	34	35	999							
DjBC02a	####	vk									
DjBC02b	1667	104	130	147							
DjBC02b	1670	122	143	95	92	76	67	67	46	61	67
DjBC02b	1680	60	83	95	98	107	123	127	81	66	87
DjBC02b	1690	91	90	68	65	72	54	69	59	55	56
DjBC02b	1700	67	70	76	84	74	54	55	42	21	25
DjBC02b	1710	46	44	42	42	40	52	43	48	53	53
DjBC02b	1720	59	58	59	62	52	48	29	54	56	52
DjBC02b	1730	52	67	67	54	44	33	25	35	43	35
DjBC02b	1740	30	21	41	34	55	41	43	48	64	48
DjBC02b	1750	67	85	89	102	74	77	54	52	54	73
DjBC02b	1760	51	46	45	41	54	48	47	40	36	30
DjBC02b	1770	18	23	28	24	20	19	30	40	43	32
DjBC02b	1780	40	29	35	37	52	52	59	52	31	27
DjBC02b	1790	29	42	35	34	33	30	24	24	27	35
DjBC02b	1800	25	21	29	24	31	32	21	24	22	20
DjBC02b	1810	26	21	24	24	22	17	21	23	22	30
DjBC02b	1820	24	24	30	31	33	22	30	28	24	33
DjBC02b	1830	31	29	22	19	35	35	32	26	30	20
DjBC02b	1840	18	18	37	72	60	54	78	38	31	25
DjBC02b	1850	31	24	12	12	26	18	18	20	18	12
DjBC02b	1860	11	12	999							
DjBC02b	####	vk men yttersta otydliga									
DjBC03a	1737	85	85	34							
DjBC03a	1740	35	22	26	31	59	55	76	82	86	98
DjBC03a	1750	108	115	119	104	116	99	106	80	76	77
DjBC03a	1760	72	76	81	105	82	95	92	100	95	102
DjBC03a	1770	76	73	91	90	70	60	104	125	108	73
DjBC03a	1780	67	89	80	77	76	107	95	95	54	48
DjBC03a	1790	70	89	72	69	87	85	65	42	60	70
DjBC03a	1800	72	74	74	67	52	50	55	47	39	53
DjBC03a	1810	64	64	66	61	44	51	54	69	77	93
DjBC03a	1820	65	74	70	82	64	69	68	76	88	90
DjBC03a	1830	122	108	92	88	106	76	102	84	66	49
DjBC03a	1840	58	61	91	87	75	80	84	57	61	56
DjBC03a	1850	61	64	46	32	40	40	44	48	54	43
DjBC03a	1860	41	22	999							
DjBC03a	####	vk									